

Η λύση εμπλουτίζει τις επιλογές για το φυσικό αέριο

M. ΜΑΥΡΟΜΜΑΤΗΣ: «Κερδίζοντας το στοίχημα της οικονομικής ανάπτυξης εμπεδώνουμε την ειρήνη στο νησί»

Κερδίζοντας το στοίχημα της οικονομικής ανάπτυξης εμπεδώνουμε τη λύση και την ειρήνη στο νησί, επισημαίνει ο επίτιμος πρόεδρος του ΚΕΒΕ Μάνθος Μαυρομμάτης. Πιστεύει ότι προορισμός του ελληνοκυπριακού και του τουρκοκυπριακού Εμπλεκτήριου είναι να γκρεμίζονται τα τείχη που υπάρχουν μεταξύ των δύο κοινοτήτων. Θεωρεί ότι η σύνδεση της κινητής τηλεφωνίας είναι ένα πρακτικό μέτρο που θα έχει συμβολική σημασία στην κατάρρευση ενός ακόμα διαχωριστικού στοιχείου. Ανακοινώνει τη λειτουργία ενός νέου προγράμματος της ΕΕ το οποίο κέρδισαν τα δύο Εμπλεκτήρια με την ονομασία «Η κυπριακή κοινωνία των πολιτών σε δράση» και μέσα στα πλαίσια του θα είναι η λειτουργία μια φορά τον μήνα ενός παζαριού στη νεκρή ζώνη, όπου θα επιτρέπεται σε μικροπωλητές από τις δύο κοινότητες να διαθέτουν τα προϊόντα τους και η λειτουργία ενός λεωφορείου στη Λευκωσία το οποίο θα διακινείται και στις δύο πλευρές της πόλης.

-Τα τέσσερα επιχειρηματικά Εμπλεκτήρια -Κύπρου (ε/κ και τ/κ), Ελλάδας και Τουρκίας συναντήθηκαν την περασμένη εβδομάδα για πρώτη φορά στη Λευκωσία...

-Ναι, μέσα στη νέα διαδικασία για επίλυση του Κυπριακού, τα Εμπλεκτήρια πιστεύουν ότι χρειάζεται να βρισκονται σε συνεχή επαφή για να ανταλλάξουν απόψεις και ιδέες και να καταθέτουν τις προτάσεις τους, που μπορούν να υποβοηθήσουν ώστε να φέρουν πιο κοντά τις δύο κοινότητες, πρώτιστα τον επιχειρηματικό κόσμο αλλά και τον απλό πολίτη. Έχει συμφωνηθεί η θεματολόγηση αυτών των συναντήσεων ως ένα φόρουμ ανταλλαγής απόψεων και ιδεών που μπορεί να υποβοηθήσουν την όλη διαδικασία.

Προορισμός του ελληνοκυπριακού και τουρκοκυπριακού Εμπλεκτήριου είναι να γκρεμίζονται τα τείχη που υπάρχουν μεταξύ των δύο κοινοτήτων

-Μέχρι τώρα υπήρχε συνεργασία των κυπριακών Εμπλεκτήριων, ποια η ανάγκη της εμπλοκής και των άλλων δύο;

-Η ανάγκη ώστε το ΚΕΒΕ να έχει τη δυνατότητα επικοινωνίας με τα τουρκοκυπριακά Εμπλεκτήρια και το τουρκοκυπριακό Εμπλεκτήριο να έχει τη δυνατότητα επικοινωνίας με τα ελληνικά. Όπως έγινε με τους διαπραγματευτές η χριστιανική επισκέψεις στις δύο πρωτεύουσες, θα γίνουν παρόμοιες επισκέψεις των δύο Εμπλεκτήριων στις δύο πρωτεύουσες αντίστοιχα.

-Η οικονομική διάσταση της επίλυσης του Κυπριακού δεν έχει τη θέση που της αρμόζει μέσα στις διαπραγματεύσεις;

-Τα Εμπλεκτήρια πιστεύουν ότι αξίζει να δοθεί στην οικονομική πτυχή του Κυπριακού ιδιαίτερη σημασία και προσοχή μέσα στο σημερινό δύσκολο οικονομικό περιβάλλον που περνούν και οι δύο κοινότητες. Χαιρετίζουμε τη πρόταση του προέδρου Αναστασιάδη για τη δημιουργία τεχνικής επιτροπής για θέματα Εμπορίου και Βιομηχανίας με τη συμμετοχή των δύο Εμπλεκτήριων. Πέρα από τους τεχνοκράτες και ακαδημαϊκούς που μετέχουν σε παρόμοιες επιτροπές, χρειάζονται και άνθρωποι του παζαριού που ξέρουν πώς δουλεύει η αγορά στην πράξη, που σχετίζονται με τα προβλήματα της καθημερινότητας και προτείνουν λύσεις που αφορούν τον απλό πολίτη. Χρειάζεται η ενεργότερη συμμετοχή των παραγωγικών τάξεων σε όλα τα επίπεδα, γι' αυτό είναι πολύ σωστή η πρόθεση των Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων εργολάβων να συνεργαστούν από κοινού για να διεκπεραιώσουν τα μεγάλα κατασκευαστικά έργα που θα γίνουν μετά τη λύση.

-Κάνετε μια εκστρατεία με τίτλο «Τι θα γίνει αν...», τονίζοντας τα οικονομικά οφέλη της λύσης...

-Ναι. Πρόσφατα παρουσιάστηκε και μια μελέτη η οποία αναλύει τα οικονομικά οφέλη ανά τομέα της οικονομίας, επιλέγοντας τους οκτώ σημαντικότερους τομείς που ενισχύουν την άποψή μας. Χωρίς να λέμε ότι όλα θα είναι ρόδινα από την πρώτη μέρα και χωρίς να

Να είναι χωριστά τα θέματα ενέργειας

-Πώς νομίζετε τα θέματα ενέργειας επηρεάζουν τη λύση του Κυπριακού;

-Πιστεύω ότι τα θέματα ενέργειας πρέπει να είναι χωριστά από τη λύση του Κυπριακού. Θέλουμε τη λύση διότι ξέρουμε ότι από μόνη της θα ωφελήσει τον τόπο. Εμείς δεν θέλουμε λύση για να κτιστεί ο αγωγός μεταφοράς φυσικού αερίου μέσω Τουρκίας, όπως ισχυρίζονται κάποιοι ξένοι. Είναι όμως φυσιολογικό να εξετάσουμε την πώληση φυσικού αερίου στους γείτονές μας, όπως έκανε

το Ισραήλ με την Ιορδανία και τους Παλαιστίνους. Η λύση θα μας επιτρέψει να εξετάσουμε και αυτό το ενδεχόμενο με την Τουρκία. Αφού θα κτίσουμε αγωγό από την ΑΟΖ μας μέχρι το Βασιλικό, θα μπορούσαμε να δούμε την πιθανότητα αγωγού από την Κύπρο προς την Τουρκία για την κάλυψη των δικών της αναγκών, οι οποίες υπολογίζεται ότι θα είναι πραγματικά μεγάλες. Η λύση λοιπόν θα εμπλουτίσει τις επιλογές που έχουμε για την καλύτερη αξιοποίηση του φυσικού μας αερίου.

υποτιμούμε τις οικονομικές δυσκολίες που μπορεί να υπάρξουν στο άμεσο μέλλον, θέλουμε να δώσουμε τη μεγάλη εικόνα της προοπτικής για την κυπριακή οικονομία σε μια εντελώς νέα διάσταση, κάτι που σήμερα λείπει παντελώς. Πριν τρία χρόνια είχαμε κάνει ένα άλλο πρωτοποριακό φιλόδοξο θέμα «Το δελτίο ειδήσεων των 9 μ.μ. του έτους 2030», το οποίο περιγράφει την καθημερινή ζωή σε μια εντελώς μεταμορφωμένη Κύπρο μετά την εμπέδωση της λύσης και της ειρήνης στο νησί. Ίσως να μην τραβήξαμε τη προσοχή του κοινού διότι αναφερόταν στο απώτερο μέλλον, ενώ άλλοι πιστεύουν ότι η νέα Κύπρος θα προκύψει πολύ γρηγορότερα, αμέσως μετά τη λύση.

ΜΟΧΛΟΣ ΠΙΕΣΗΣ...

-Τα δύο Εμπλεκτήρια είναι μοχλός πίεσης στους δύο πολιτικούς ηγέτες; -Τα δύο Εμπλεκτήρια θεωρούν ότι έχουν έναν συμπληρωματικό ρόλο, να προσφέρουν προς τις δύο πλευρές τις θέσεις και τις απόψεις τους στα οικονομικά θέματα και έχουν την τεχνολογία. Το πολιτικό πρόβλημα της Κύπρου δεν είναι μόνο νομικές διαφορές μεταξύ των δύο πλευρών, αλλά έχει και μια ουσιαστική οικονομική διάσταση, και οι παρεμβάσεις μας έχουν στόχο να αναδείξουν τα διάφορα οικονομικά θέματα που σχετίζονται για να υποβληθούν οι πολιτικές ηγεσίες να παίρουν τις ανάλογες αποφάσεις.

«Η κυπριακή κοινωνία των πολιτών σε δράση»

-Πότε ξεκίνησε αυτή η συνεργασία των δύο Εμπλεκτήριων;

-Από τη δεκαετία του '90, αλλά εντατικοποιήθηκε από το 2005 λόγω της εφαρμογής από την ΕΕ του κανονισμού του εμπορίου διά μέσου της Πράσινης Γραμμής. Η συνεργασία αυτή υποστηρίχτηκε διαχωρικά από όλες τις κυβερνήσεις της Κυπριακής Δημοκρατίας. Η πολιτική μας βρίσκεται σε αρμονία με την επίσημη πολιτική της κυπριακής κυβέρνησης.

-Τα εννιά αυτά χρόνια τι έχει πετύχει αυτή η συνεργασία;

-Τα πρώτα χρόνια ήταν δύσκολα, διότι δεν υπήρχε η εμπιστοσύνη ούτε η διάθεση για συνεργασία. Πιστεύουμε ότι έχουμε κάνει κάποια βήματα. Τα δύο Εμπλεκτήρια παραδείχουν σε στιγμές κρίσης την αξία της μεταξύ τους επαφής που τους επέτρεψε να κάνουν αποτελεσματικές παρεμβάσεις. Το 2011, μετά την έκρηξη στο Μαρί, μεσολάβησαν για τη μεταφορά ηλεκτρισμού που απέτρεψε το γενικό μπλακάουτ στις ελεύθερες περιοχές και την συνεπακόλουθη ζημιά στην οικονομία μας. Το 2013, μετά τη διαρροή πετρελαίου στον κόλπο της Αμμοχώστου, μεσολάβησαν στη μεταφορά απορροφητικού υλικού στις κατεχόμενες περιοχές που απέτρεψε την εξάπλωση της πετρελαιοκηλίδας και την οικολογική καταστροφή που θα συντελέιτο.

-Πώς κτίστηκε η εμπιστοσύνη μεταξύ των δύο Εμπλεκτήριων;

-Η γνωριμία, η συχνή επαφή και οι συζητήσεις που είχαμε έδωσαν τη δυνατότητα και στις δύο πλευρές να εκφράσουν τις απόψεις τους, τις απογοητεύσεις και τους θυμούς τους, αλλά να αντιληφθούν ότι μόνο μέσα από μια κοινή συνισταμένη μπορούμε να τα ξεπεράσουμε και να συνεργαστούμε για να έχουμε θετικά και απτά παρα-

δείγματα συνεργασίας που μπορούν να μας πάρουν μπροστά.

-Η συνάντηση των Εμπλεκτήριων πριν από λίγες μέρες στις Βρυξέλλες ήταν ένα βήμα μπροστά;

-Τα δύο Εμπλεκτήρια θέλουν να έχουν συναντήσεις και επαφές και σε ευρωπαϊκό επίπεδο, διότι η ΕΕ αποτελεί τον φυσικό χώρο στον οποίο ανήκουμε. Τέτοιες συναντήσεις στο επίπεδο είτε των ευρωπαϊκών Εμπλεκτήριων, που είναι η οργάνωση στην οποία ανήκουμε, είτε στο επίπεδο της ίδιας της ΕΕ, την οποία θέλουμε να έχει ενεργό συμμετοχή στην όλη διαδικασία, πιστεύουμε ότι είναι προς την ορθή κατεύθυνση. Τα θέματα εφαρμογής του κοινού κεκτημένου είναι ψηλά στις προτεραιότητές μας, διότι αφορούν στη σωστή λειτουργία της ενιαίας αγοράς σε ολόκληρο το νησί. Η τουρκοκυπριακή κοινότητα θα πρέπει να προσαρμοστεί ανάλογα και σύντομα. Θα πρέπει να υποβληθούν οι αναγκαίες δυσκολίες, αλλά με τη σωστή προετοιμασία θα μπορούμε να τα ξεπεράσουμε.

-Οι ηγεσίες των δύο Εμπλεκτήριων χρειάστηκαν εννιά χρόνια για να κτίσουν αυτή την εμπιστοσύνη και να προχωρήσουν σε έργα. Τα μέλη τους;

-Σίγουρα δεν είναι ένα εύκολο εγχείρημα, αλλά μόνο έτσι ελπίζουμε ότι θα μπορούμε να οικοδομήσουμε ένα κοινό μέλλον σε αυτό το νησί με τη λύση του Κυπριακού. Για το λόγο αυτό υποστηρίζουμε ότι θα μπορούσαμε να προωθήσουμε και άλλα πρακτικά Μέτρα Οικοδόμησης Εμπιστοσύνης, πέρα από αυτό της Αμμοχώστου, τα οποία καταγράψαμε ως ομάδα επιχειρηματιών που είχαμε βρεθεί στη Μάλτα.

-Ποια είναι;

-Για παράδειγμα η λειτουργία μια φορά τον μήνα ενός παζαριού στην τάφρο πίσω από το Λήδρα Πάλας, στην περιοχή της νεκρής ζώνης, που θα

επιτρέπεται σε μικροπωλητές από τις δύο κοινότητες να διαθέτουν στο κοινό τα προϊόντα τους. Επίσης, για να υποβληθούν στην πρόβραση μεταξύ των δύο κοινοτήτων, σκεφτήκαμε τη λειτουργία ενός λεωφορείου στη Λευκωσία, το οποίο θα διακινείται και στις δύο πλευρές της πόλης. Όλες αυτές οι προτάσεις εντάσσονται κάτω από ένα νέο πρόγραμμα της ΕΕ το οποίο κέρδισαν τα δύο Επι-

μερα, ο τομέας του τουρισμού στην Κύπρο θα έχει πολύ πιο μεγάλες ευκαιρίες ανάπτυξης που ούτε καν μπορούμε να φανταστούμε, ο τομέας της προσέλευσης ξένων επενδύσεων για τα διάφορα έργα υποδομής που θα πρέπει να γίνουν, κυρίως στην τουρκοκυπριακή πλευρά στη μετά λύση εποχή, θα προσφέρει πολύ ευοίωνες δυνατότητες. Η λύση πρέπει να είναι τέτοια που να επιτρέψει την αξιοποίηση αυτών των οικονομικών ωφελημάτων, και θέλω να πιστεύω ότι η λύση του Κυπριακού μέσα στα ευρωπαϊκά πλαίσια δεν μπορεί παρά να πετύχει αυτό τον στόχο.

-Πώς μπορούμε να μιλούμε για όλα αυτά τη στιγμή που η πρόταση του αντιπροέδρου των ΗΠΑ για τους εμπειρογνώμονες στην κλειστή πόλη της Αμμοχώστου ναυάγησε λόγω της αδιεξόδου του Έργου;

-Μήπως είναι ένας ευσεβόποισμος;
-Πιστεύω πως όχι. Το ΚΕΒΕ εξέφρασε προς το τουρκοκυπριακό Εμπλεκτήριο την απογοήτευσή του γι' αυτή την αδυναμία της τουρκοκυπριακής ηγεσίας να ανταποκριθεί σε αυτό το αίτημα. Θέλω να είμαι αισιόδοξος ότι αυτό μπορεί να επιτευχθεί σε σύντομο χρονικό διάστημα και έχουμε ξεκαθαρίσει προς τους Τουρκοκύπριους συναδέλφους ότι θα είναι το ουσιαστικότερο Μέτρο Οικοδόμησης Εμπ-

μελητήρια με την ονομασία «Η κυπριακή κοινωνία των πολιτών σε δράση».

-Θα πάρετε οικονομική στήριξη από την ΕΕ;

-Ναι, είναι ένα καινούριο πρόγραμμα που ξεκινά σύντομα και θα μας δώσει τη δυνατότητα στο άμεσο χρονικό διάστημα να επεκτείνουμε αυτή την καλή συνεργασία που υπάρχει μεταξύ των δύο πλευρών.

-Πώς αυτά βοηθούν στη λύση του Κυπριακού;

-Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι η οικονομική συνεργασία των δύο κοινοτήτων από μόνη της δεν μπορεί να δημιουργήσει το μομέντο που θα οδηγήσει στη λύση του Κυπριακού, αλλά αν υπάρχει η πολιτική βούληση να γίνουν βήματα μπροστά, είμαι πεπεισμένος ότι η οικονομική συνεργασία των δύο Εμπλεκτήριων και των δύο επιχειρηματικών κοινοτήτων μπορεί να δώσει ώθηση μεταξύ της κοινωνίας των πολιτών και να υποβληθεί προς την προσπάθεια επίλυσης του Κυπριακού, χωρίς να υπεισέρχουμε στον τρόπο δομής της λύσης. Θέλουμε να τονίσουμε ότι αν αυτή η δομή γίνει με τον σωστό τρόπο ώστε να επιτρέψει και την απόσπαστη οικονομική συνεργασία, θα έχει σημαντικά οικονομικά οφέλη για τον τόπο. Σημαντικός παράγοντας για την οικονομική ανάπτυξη και την υλοποίηση επενδύσεων είναι η ψυχολογία και των οικονομικών παραγόντων όσο και των απλών ανθρώπων. Αν δημιουργήσουμε ένα αίσθημα εμπιστοσύνης μεταξύ όλων και διασφαλίσουμε την ομαλή λειτουργία της οικονομίας, που θα εποπτεύεται από ανεξάρτητες εποπτικές Αρχές όπως προνοεί η ΕΕ, τότε θα έχουμε κάνει το μεγαλύτερο βήμα προς τα εμπρός. Κερδίζοντας το στοίχημα της οικονομικής ανάπτυξης εμπεδώνουμε τη λύση και την ειρήνη στο νησί.

-Κάποιοι μπορεί να ισχυριστούν ότι ενισχύουμε την

Με τη σύνδεση κινητής τηλεφωνίας θα ξεπεραστεί ο αόρατος διαχωρισμός

-Σύντομα δεν θα υπάρχει κανένα εμπόδιο στην επικοινωνία μέσω κινητών τηλεφώνων σε ολόκληρη την Κύπρο και την Τουρκία;

-Ναι, τα δύο Εμπλεκτήρια και ομάδα επιχειρηματιών από τις δύο κοινότητες που βρεθήκαμε στη Μάλτα, το φθινόπωρο του 2013, διαπιστώσαμε αυτή την έλλειψη επικοινωνίας και είπαμε ότι θα ήταν πολύ θετικό αν μπορούσαμε να βοηθήσουμε στη λειτουργία των κινητών τηλεφώνων στην άλλη κοινότητα, διότι αυτό όχι μόνο βοηθά τις επαφές μεταξύ των επιχειρηματιών αλλά όλων των ανθρώπων. Ενισχύει το αίσθημα ασφάλειας των Ελληνοκυπρίων όταν βρίσκονται στις κατεχόμενες περιοχές και αντίστοιχα των Τουρκοκυπρίων όταν βρίσκονται στις ελεύθερες περιοχές. Με αυτό τον τρόπο δημιουργείται μια παγκύπρια υποδομή στη δυνατότητα των τηλεπικοινωνιών ώστε να λειτουργούν σε όλη την επικράτεια της Κύπρου. Έτσι θα ξεπεραστεί ο αόρατος διαχωρισμός των τηλεπικοινωνιών που αφορά την Πράσινη Γραμμή. Τα δύο Εμπλεκτήρια πιστεύουμε ότι στόχος και προορισμός μας είναι να γκρεμίζουμε τα τείχη που υπάρχουν μεταξύ των δύο κοινοτήτων και όχι να τα διαιωνίζουμε. Η συμφωνία θα καλύπτει και την Τουρκία, θα επιτρέψει τα κυπριακά κινητά τηλέφωνα να λειτουργούν κανονικά. Ας μην ξεχνούμε ότι πριν 20 χρόνια δεν υπήρχε καμία τηλεφωνική σύνδεση των δύο πλευρών και τότε είχαν εγκατασταθεί 10 σταθερές γραμμές στο Λήδρα Πάλας από όπου μπορούσε να συνδεθεί μόνο μέσω τηλεφώνου. Όλα αυτά είναι βέβαια πλέον ξεπερασμένα και χρειαζόμαστε την κινητή τηλεφωνία για να έχουμε μια ουσιαστική τηλεπικοινωνιακή σύνδεση μεταξύ των δύο κοινοτήτων.

-Ενημέρωσα τους δύο ηγέτες;

-Θέλω να διευκρινίσω ότι οι διαπραγματεύσεις γίνονται μεταξύ των εταιρειών παροχής κινητής τηλεφωνίας, δηλαδή των τριών ελληνοκυπριακών εταιρειών και των δύο τουρκοκυπριακών εταιρειών. Στα κατεχόμενα τις υπηρεσίες κινητής τηλεφωνίας προσφέρουν δύο τουρκοκυπριακές εταιρείες, οι οποίες είναι ιδιωτικές, άρα μιλούμε για μια ιδιωτική συμφωνία, και με αυτό τον τρόπο έχουμε ενημερώσει τη δική μας Κυβέρνηση. Εφόσον είναι ιδιωτική συμφωνία δεν τίθεται θέμα αναγνώρισης του ψευδοκράτους και έτσι δεν υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση.

-Η όλη διαδικασία βρίσκεται στο τελικό στάδιο;

-Ναι, το σημαντικό θέμα ήταν να ξεπεράσουμε κάποια τεχνικά προβλήματα.

-Αυτό θα σημαίνει μεγαλύτερο κόστος;

-Ναι, διότι μιλούμε για τέλος παραγωγής, αφού μπαίνει κι ένας άλλος παροχέας στις τηλεφωνικές υπηρεσίες.

-Υπήρξαν κάποιες αντιδράσεις;

-Εμείς θεωρούμε τις αντιδράσεις αδικαιολόγητες, διότι όπως σας είπα δεν υπάρχει καμία συνεργασία με οποιουδήποτε επίσημου φορέα του ψευδοκράτους. Μιλούμε για ιδιωτικές συμφωνίες συνεργασίας μεταξύ εταιρειών των δύο πλευρών, κάτι που και η ΕΕ προσπαθεί να προωθήσει. Μετά το κοινό ανακοινωθέν και την έναρξη των συνομιλιών είναι αναπόφευκτο να θέλουμε να προωθήσουμε Μέτρα Οικοδόμησης Εμπιστοσύνης. Και αυτό είναι ένα πρακτικό μέτρο που θα έχει συμβολική σημασία στην κατάρρευση ενός ακόμα διαχωριστικού στοιχείου σε αυτό το δύσμορο νησί, που είναι η αδυναμία επικοινωνίας μεταξύ των δύο μερών μέσω κινητής τηλεφωνίας.

στοιχών μεταξύ των δύο πλευρών.

-Μπορεί το τουρκοκυπριακό Εμπλεκτήριο να γίνει μοχλός πίεσης ώστε να επιτευχθεί;

-Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι στην κίνηση της Αμμοχώστου, στην οποία συμμετέχουν πολλοί παράγοντες της τουρκοκυπριακής κοινότητας από την Αμμοχώστη, μεταξύ των οποίων και επιφανείς οικονομικοί παράγοντες, είναι υπέρ αυτής της εξέλιξης, και είμαι σίγουρος ότι μπορούν να τον τρώσουν να συμβάλουν ούτως ώστε να το πετύχουμε το συντομότερο δυνατόν. Το όλο θέμα δεν έλκει.

-Ποια ήταν η αναπόκριση του κόσμου στην εκστρατεία σας «Τι θα γίνει αν...»;

-Η εκστρατεία δεν σταμάτη, η συμμετοχή του νομιελίστα μας οικονομολόγου Πισαροδίου πέτυχε να τραβήξει την προσοχή μέρους της κοινωνίας. Η κρίσιμη στιγμή που η ελληνοκυπριακή κοινωνία θα δει όλα αυτά τα θέματα με πιο μεγάλη σοβαρότητα είναι όταν πιστευθεί ότι πράγματι προχωρούμε προς λύση και υπάρχουν βήματα ελπίδες να την πετύχουμε. Τότε θα ξεπεραστεί η έμφυτη δυσπιστία και η απογοήτευση που υπάρχει. Προς το παρόν πιστεύουν ότι δεν θα καταλήξουμε σε λύση και έτσι αυτά τα θέματα δεν τους προβληματίζουν.

οικονομία των Τουρκοκυπρίων με ένα κοινό παζαράκι.

-Ενισχύουμε τους μικρομεσαίους τεχνίτες των δύο κοινοτήτων, οι οποίοι θα μπορούν να πωλούν την παραμύθεια τους σε ένα μικρό παζαράκι. Το όφελος της ενίσχυσης της συνεργασίας και της αλληλοκατανόησης μεταξύ των δύο κοινοτήτων για μένα είναι πολύ πιο σημαντικό από το οποιοδήποτε οικονομικό όφελος που μπορεί να έχει η μια ή η άλλη κοινότητα.

-Ο κόσμος είναι έτοιμος για να συμμετέχει σε τέτοιους είδους πρωτοβουλίες;

-Δεν υποτιμώ τα προβλήματα ή τις αντιδράσεις οι οποίες πηγάζουν κυρίως από την απογοήτευση των Ελληνοκυπρίων ότι όλες αυτές οι προσπάθειες δεν θα καταλήξουν σε λύση διότι θα προσκρούσουν και πάλι στην τουρκοκυπριακή αδιεξόδια. Αυτή η απογοήτευση είναι κατανοητή και δικαιολογημένη, αλλά θέλω να πιστεύω ότι αν υπάρξουν δείγματα γραφής από την τουρκοκυπριακή πλευρά ότι είναι διατεθειμένη να προχωρήσει ουσιαστικά προς την προσπάθεια επίλυσης του Κυπριακού, και ο απλός κόσμος έχει από παραδείγματα υπέρβασης της τουρκοκυπριακής αδιεξόδιας, τότε τέτοιες ενέργειες μπορούν να συμβάλουν προς την ορθή κατεύθυνση.

-Τα εννιά αυτά χρόνια τι σας έδωσαν;

-Γνώρισα τους Τουρκοκύπριους και κατάλαβα ότι είναι άνθρωποι όπως εμείς, με τις δικές τους φιλοδοξίες, οραματισμούς, με τις δικές τους επιφυλάξεις, με τις δικές τους φοβίες, και ότι χρειάζεται να προσπαθήσουμε μαζί, τα μεν θετικά να τα ενισχύσουμε και να φέρουμε ευεργετικά αποτελέσματα από τη συνεργασία μας σε αυτό το νησί, τα δε αρνητικά να τα ξεπεράσουμε, τις φοβίες και τους ενδοιασμούς μας, για να μπορούμε να τα βάλουμε πίσω μας και να κοιτάξουμε το μέλλον από μια νέα σκοπιά.